

циганското население в София.

Максим Благоев: Моето дълбоко убеждение е, че докато съществуват "гета" - цигански, турски и пр., тези общности няма да се приобщят в близо бъдеще. Начинът за ликвидирането на тези гета е, по възможност, при настаняване на тези хора в градовете, те да се настаняват сред българското население. Това е единственият начин според мен.

Горан Благоев: В тази връзка бих искал да попитам няма ли някаква опасност от, да го наречем условно, циганизация на обществото?...

Елена Марушиакова: Много се радвам, че много от моите наблюдения се потвърдиха от това, което Вие казвате, много се радвам, и че така добре и хубаво развихте слухове и стереотипи. Вие казахте, че циганите се осъзнават и се явяват демографска заплаха. Искам да кажа, че по мои дългогодишни наблюдения (и Христо, който живее в циганска среда и работи също дълги години по тези въпроси също може да го потвърди), но при циганите рязко е спаднала раждаемостта. През последните 10 години има рязък спад. Освен това движението на циганите, което в миналото е било много по-голямо, е намаляло.

Значи може да се говори за ново предубеждение, което се заражда - за циганите като демографска заплаха. Но то трябва да се преразгледа. Те вече не са заплаха и не е същото, както когато са раждали по 10-15 деца. Сега раждат по две, три и четири деца. Но стереотипът за високата раждаемост на циганите - същият стереотип е и за помаците. Той може да се проследи по документите на бившия ЦК на БКП, в наредбите по постановлението, издадено когато в ЦК и в Народното събрание са заседавали само българи - за ограничаване на месечните добавки за деца до второ дете. Това е и до ден-днешен.

Иван Илчев: Още от 30-те години в пресата има статии, в които определено се говори за страх от циганската раждаемост. Има ги тези неща още тогава.

Реплика: Когато имах едно дете, три деца вече ти изглеждат много...

Цветана Георгиева: Но пък тези деца са по-свободни и сеят навънка, играят. Това са децата, които виждаш в селата. При нашето изследване в Източните Родопи говорехме с една циганка - какво ти възрастна, някъде към 40 години - девет деца родила. Последното го раждала заедно със снаха си. Тези малки дечица, всичките идваха, а тя, докато разговаряше с нас, нижеше млякю.